

Fødevarestyrelsen / Departementet
Jr. nr.: 2015-29-22-01013/ 2016-6647
Den 13. juni 2016
MFVM 092

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om forslag til godkendelse af tilsætningsstoffet citronsyre (E 330) til friske, uskrællede kartofler ved ændring af bilag II til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1333/2008 om fødevarerilsætningsstoffer (komité sag)

KOM-dokument foreligger ikke.

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag om godkendelse af tilsætningsstoffet citronsyre (E 330) til friske, uskrællede kartofler. Der er ikke sundhedsmæssige betænkeligheder ved forslaget. Forslaget vurderes ikke at være fuldstændig i overensstemmelse med kriterierne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1333/2008 af 16. december 2008 om fødevarerilsætningsstoffer, som præciserer, at der skal være teknologisk begrundelse for anvendelsen, og at anvendelsen ikke må vildlede forbrugeren. En vedtagelse af forslaget vurderes ikke at ændre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU. Forslaget forventes sat til afstemning den 21. juni 2016 i Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder (SCoPAFF). Regeringen agter på den baggrund kun at stemme for forslaget, såfremt der indføres et mærkningskrav, der oplyser om en eventuel anvendelse af citronsyre på kartofler, således at de danske forbrugere ikke vildledes i forhold til friske, uskrællede kartoflers karakteristika.

Baggrund

Kommissionen har fremsendt forslag til ændring af bilag II til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1333/2008 om fødevarerilsætningsstoffer, som følge af en ansøgning om godkendelse af tilsætningsstoffet citronsyre (E 330) til friske, uskrællede kartofler.

Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 10, stk. 3 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1333/2008 af 16. december 2008 om fødevarerilsætningsstoffer samt med hjemmel i artikel 3, stk. 1 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1331/2008 af 16. december 2008 om en fælles godkendelsesprocedure for fødevarerilsætningsstoffer, fødevareenzymmer og fødevarearomaer.

Forslaget skal behandles i en forskriftprocedure med kontrol i Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder (SCoPAFF). Hvis der er kvalificeret flertal for forslaget, forelægger Kommissionen forslaget for Rådet og Europa-Parlamentet, der udtaler sig med henholdsvis kvalificeret og absolut flertal inden for 3 måneder. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget eller ikke har udtalt sig inden for tidsfristen. Opnås der ikke kvalificeret flertal i Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder (SCoPAFF), forelægger Kommissionen sagen for Rådet og Europa-Parlamentet, der udtaler sig med henholdsvis kvalificeret og absolut flertal inden for 2 måneder. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget eller ikke har udtalt sig inden for tidsfristen.

Forslaget forventes sat til afstemning på mødet i Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder (SCoPAFF) den 21. juni 2016.

Formål og indhold

Forslaget fastsætter betingelser for anvendelse af tilsætningsstoffet citronsyre (E 330) til friske, uskrællede kartofler. Ansøger redegør for det teknologiske behov for at anvende citronsyre i forbindelse med markedsføring i butikker, hvor kartofler bliver udsat for lyspåvirkning, hvis de ikke er tildækkede eller pakket i særlig uigennemsigtig emballage. Citronsyre har til dette brug en antioxidant funktion, da det forhindrer grønfarvning af kartofler.

Et princip i tilsætningsstofforordningen er, at tilsætningsstoffer ikke må anvendes i uforarbejdede fødevarer, medmindre der specifikt er givet tilladelse til dette.

Kommissionen finder, at anvendelsen af stoffet er i overensstemmelse med kriterierne fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1333/2008 af 16. december 2008 om fødevaretilsætningsstoffer, som præciserer:

- at de skal være sundhedsmæssigt forsvarlige,
- at der er en teknologisk begrundelse, samt
- at anvendelsen ikke vildleder forbrugerne.

Det aktuelle forslag indeholder ikke krav om mærkning. Det bemærkes, at der i mærkningsreglerne er krav om angivelse af alle ingredienser herunder tilsætningsstoffer på færdigpakkede fødevarer. Der er dog ikke krav om ingrediensmærkning af frisk frugt og grønt, der ikke er skrællet, snittet eller behandlet på lignende måde, også selvom disse sælges færdigpakket.

Fødevarestyrelsen vurderer, at tilsætning af citronsyre (E330) til friske, uskrællede kartofler ikke udgør et sundhedsmæssigt problem for forbrugerne og er rimeligt teknologisk velbegrunderet. Det vurderes dog også, at tilsætningen af citronsyre (E 330) kan betragtes som vildledende, hvis ikke forbrugeren oplyses herom ved mærkning af produktet, så forbrugeren kan træffe et oplyst valg. Kriterierne for godkendelse af tilsætningsstoffer vurderes således ikke at være fuldstændig opfyldt for den ansøgte anvendelse af det pågældende tilsætningsstof.

Derudover vurderer Fødevarestyrelsen, at en sådan tilladelse vil åbne op for andre ansøgninger af lignende art, hvilket vil kunne udvande princippet om at uforarbejdede fødevarer generelt ikke tilsættes tilsætningsstoffer.

Såfremt forslaget vedtages, vil godkendelsen af citronsyre til friske, uskrællede kartofler finde anvendelse fra 20. dagen efter offentliggørelsen.

Europa- Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet vil få forelagt sagen som et led i forskriftsproceduren med kontrol.

Nærhedsprincippet

Forslaget vurderes at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet, idet der er tale om gennemførelsesbestemmelser til en allerede gældende retsakt.

Gældende dansk ret

Fødevaretilsætningsstoffer reguleres af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1333/2008 om fødevaretilsætningsstoffer. I medfør af forordningen er der vedtaget en EU-liste over godkendte tilsætningsstoffer og deres anvendelsesbetingelser (bilag II).

Konsekvenser

Forslaget har ingen lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser. Forslaget vurderes heller ikke at have administrative, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiskemæssige konsekvenser.

Den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritet (EFSA) er ikke blevet konsulteret idet Kommissionen ud fra ansøgningens dokumentation vurderer at den ansøgte anvendelse ikke giver anledning til sundhedsmæssige betænkeligheder. Der er tale om et stof, som i forvejen er godkendt til en lang række fødevarer uden mængdebegrænsning.

DTU Fødevareinstituttet er derfor ikke blevet hørt om forslaget.

En vedtagelse af forslaget skønnes samlet set at betyde et uændret beskyttelsesniveau i Danmark og EU.

Høring

Forslaget har været i høring på høringsportalen. Der er ikke modtaget bemærkninger til forslaget.

Regeringens generelle holdning

Det er regeringens generelle holdning, at det er vigtigt at sikre harmoniserede regler for tilsætningsstoffer, der kan anvendes i fødevarer, og at godkendelsen og anvendelsen af tilsætningsstoffer sker ud fra kriterier fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1333/2008 af 16. december 2008 om fødevaretilsætningsstoffer.

Et princip i tilsætningsstofforordningen er, at tilsætningsstoffer ikke må anvendes i uforarbejdede fødevarer, medmindre der specifikt er givet tilladelse til dette. Regeringen vurderer, at en sådan tilladelse vil åbne op for andre ansøgninger af lignende art, hvilket vil kunne udvande princippet om at uforarbejdede fødevarer generelt ikke tilsættes tilsætningsstoffer.

Regeringen vurderer endvidere, at der hos forbrugerne er en forventning om at frisk frugt og grønt ikke er tilsat/påført tilsætningsstoffer.

I mærkningsreglerne er der krav om angivelse af alle ingredienser herunder tilsætningsstoffer på færdigpakkede fødevarer. Der er dog ikke krav om ingrediensmærkning af frisk frugt og grønt, der ikke er skrællet, snittet eller behandlet på lignende måde, også selvom disse sælges færdigpakket. På den baggrund kan det betragtes som vildledende, hvis kartofler som er påført citronsyre (E330) ikke mærkes med dette, så forbrugerne kan foretage et oplyst valg.

Kriterierne for godkendelse af tilsætningsstoffer vurderes således ikke at være fuldstændig opfyldt for den ansøgte anvendelse af det pågældende tilsætningsstof, og regeringen agter på den baggrund kun at stemme for forslaget, såfremt der indføres et mærkningskrav, der oplyser om en eventuel anvendelse af citronsyre på kartofler.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om forslaget i andre medlemsstater.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.